

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoCsp/8/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124208985
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8124208985.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Anny Kovaľovej, PhD. a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a doc. JUDr. Petra Molitorisa PhD., v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. E. XXX/XX, XXX XX F., zastúpená: JUDr. Daniel Tarbaj, advokát, so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, IČO: 53450345, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skráteneý názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpenému: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozska 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 8Csp/156/2024-90 zo dňa 11.2.2025, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyni sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXX zo dňa 07.08.2013 v časti VII. Vyhlásenie klienta, v časti v znení: „Súhlasím so Zmluvnou pokutou a Úrokom z omeškania prísluchajúcim Spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti plniť Splátky riadne a včas.“ a uvedenú v časti VIII. Zmluvné podmienky, bod 16. Poplatky, pokuty, úrok z omeškania, odsek 16.3 v znení: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivéj Splátky. V 30. deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky. V tento deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXX zo dňa 07.08.2013 v časti VII. Vyhlásenie klienta, v časti v znení: „Prehlasujem, že som sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil so Zmluvnými podmienkami (ďalej ako ZP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, súhlasím s nimi, nemám k nim žiadne výhrady a zaväzujem sa ich dodržiavať. Prehlasujem, že som pred uzavretím Zmluvy bol písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami prostredníctvom Formulára Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, že mi bola poskytnutá informácia o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) a to prostredníctvom formulára Informácia o RPMN a priemernej hodnote RPMN za príslušný kalendárny štvrtrok ktoré mi boli doručené a tieto som aj prevzal.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXX zo dňa 07.08.2013 v časti VIII. Zmluvné podmienky, bod 19. Všeobecné ustanovenia, odsek 19.3 v znení: „Klient podpísaním Zmluvy súhlasí s tým, že komunikácia medzi ním a Spoločnosťou prostredníctvom elektronických médií bude Spoločnosťou zaznamenávaná a môže byť použitá ako dôkaz v prípade reklamácie alebo sporu.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalovaný je p o v i n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100%.“

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa a právny predchodca žalovaného (Consumer Finance Holding, a.s.) uzavreli dňa 7.8.2013 Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXXX, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobkyni pôžičku vo výške 587,- eur na kúpu spotrebného tovaru, ktorú sa žalobkyňa zaviazala splácať mesačnými splátkami vo výške 31,80 eur a v počte 24 splátok.

3. Žalovaný poskytol žalobkyni spotrebiteľský úver, na základe zmluvy o pôžičke ako právnická osoba, podnikateľ, preto je potrebné vzťah z predmetnej Zmluvy uzavretej medzi stranami konania posúdiť ako vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Na uvedený právny vzťah je potrebné aplikovať aj ust. Občianskeho zákonníka a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

4. Konanie vedené pod sp. zn. 32Csp/34/2018 nepredstavuje pre toto konanie res iudicata, teda prekážku rozhodnutej veci. O tú istú vec nepôjde aj vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý právny vzťah medzi tými istými účastníkmi, ale novouplatnený nárok sa opiera o nové skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného konania V predchádzajúcom konaní Okresného súdu Prešov skutkovým tvrdením žalovaného v pozícii žalobcu bolo, že došlo k poskytnutiu peňažných prostriedkov z úverovej karty, ktoré neboli riadne a včas vrátené, čo viedlo k vzniku dlhu, pričom sa súd zaoberal splnením, resp. nesplnením náležitosti zmluvy podľa zákona č. 129/2010 Z. z.. V tomto (novom) konaní vedenom pod sp. zn. 8Csp/156/2024 je skutkovým tvrdením žalobcu, že úverová zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré v danom prípade neboli individuálne dojednané a predstavujú nekalú obchodnú prax, pričom boli súčasťou žalovanou vopred pripravených úverových zmluvných podmienok, ktorých obsah som nijako nemohol ovplyvniť, keď chcel úver na tovar získať.

5. Žalobkyňa sa v konaní domáhala určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. Žaloby upravené v ustanovení § 137 písm. c) a d) Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „CSP“) nevyklúčujú žalobný návrh o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom vzťahu v zmysle ustanovenia § 298 CSP. Zo samotného znenia ustanovenia § 137 CSP je možné vyvodiť nepochybný záver, že obsahuje iba demonštratívny výpočet žalôb. Aj zo znenia ustanovenia § 298 CSP vyplýva, že súd môže v rozsudku v spotrebiteľskom spore aj bez návrhu určiť, že zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Uvedené zákonné ustanovenie teda umožňuje, aby sa spotrebiteľ aj v individuálnom spotrebiteľskom spore domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky bez súčasne uplatneného nároku na plnenie z neprijateľného zmluvného dojednania. Keďže zmluvné podmienky boli vytvorené právnym predchodcom žalovaného je daná pasívna vecná legitímácia žalovaného, pričom právoplatný rozsudok mu má zabrániť používať tieto zmluvné podmienky do budúcnosti.

6. Pokiaľ ide o časť zmluvnej podmienky uvedenej v časti VII. Zmluvy, podľa ktorej sa dlžník už pred podpisom zmluvy oboznámil so zmluvnými podmienkami súhlasí s nimi, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať, podpis takéhoto ustanovenia nemusí zodpovedať skutočnosti. Takéto konanie, keď veriteľ vopred dáva spotrebiteľovi na podpis dojednanie o tom, že spotrebiteľ prevzal a bol oboznámený s ostatnými zmluvnými podmienkami, za stavu, keď pri pohľade na zmluvu, je zrejmé, že pri podpise zmluvy nebude spotrebiteľom čítané, je neprijateľné, pretože dôkazné bremeno o oboznámení spotrebiteľa s podmienkami k zmluve má niesť veriteľ, a tým že veriteľ včlenil tento text do zmluvy, preniesol dôkazné bremeno na spotrebiteľa, čo je v rozpore s § 53 ods. 4 písm. I) Občianskeho zákonníka. Uvedená zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú, a to rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 14.3.2024, sp. zn. 16Csp/124/2023.

7. Rovnako boli rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 14.3.2024, sp. zn. 16Csp/124/2023, za neprijateľné vyhlásené zmluvné podmienky uvedené vo výroku I. tohto rozsudku, pretože dodávateľ -

žalovaný nepreukázal individuálne dojednanie týchto zmluvných podmienok. Dižník - žalobkyňa nemala nijakú možnosť tieto zmluvné podmienky ovplyvniť. Súd poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 26.4.2013, sp. zn. 13C/57/2013, ktorý taktiež určil zmluvnú podmienku uvedenú v časti VIII. bod 16 za neprijateľnú.

8. K neprijateľnej zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku III. tohto rozsudku súd uviedol, že dodávateľ je zvýhodnený aj bez súhlasu spotrebiteľa zaznamenávať komunikáciu, ktorá následne môže byť potenciálne spôsobilá pôsobiť ako dôkaz voči spotrebiteľovi, čo stavia dodávateľa do informačne a dôkazne nepochybne výhodnejšej pozície ešte predtým, ako by nejaký súdny spor vôbec vyvstal. Aj táto zmluvná podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 14.3.2024, sp. zn. 16Csp/124/2023.

9. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v konaní v celom rozsahu úspešná, preto súd uložil neúspešnému žalovanému povinnosť nahradiť úspešnej žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %.

10. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), f) a h).

11. Namietal, že predmetná Zmluva zo dňa 7.8.2013 a rovnako jej zmluvné dojednania podľa ustanovenia § 53 ods. 6 OZ z pohľadu ich prípadnej neprijateľnosti bola predmetom súdnej kontroly v konaní na Okresnom súde Prešov, sp. zn. 32Csp34/2018 s tým, že vtedy konajúci súd nevzhliadol žiadne neprijateľné podmienky. Zo znenia odôvodnenia rozsudku v uvedenom konaní je zrejmé, že súd sa zmluvným dojednaním ohľadom zmluvnej pokuty vyslovene zaoberal, no konštatoval len to, že ide podľa súdu o zabezpečovací inštitút. Zmluva bola v posudzovanej veci posúdená z hľadiska prípadných neprijateľných zmluvných podmienok v rámci konania pod sp. zn. 32Csp/34/2018, ktoré je právoplatne skončené. Súd nemôže v zmysle ustanovenia § 230 CSP tú istú vec prejednať znova. Uvedeným konaním okresný súd výrazne zasiahol do právoplatne nadobudnutých práv žalovaného (resp. jeho právneho nástupcu), pričom zároveň takýmto výkladom zasiahol do právnej istoty žalovaného (no v podstate aj žalobcu) v nepripustnom rozsahu, ktorý nemá oporu v procesnom kódexe. Podľa žalovaného je preto v konaní preukázané, že nie sú splnené procesné podmienky pre toto konanie, nakoľko nemožno rozhodovať o tej istej veci (tom istom titule) dva krát a konajúci súd má konanie z dôvodu neodstrániteľnej procesnej vady zastaviť (prekážka res iduicata), resp. zamietnuť žalobu ako nedôvodnú. Súd mal v pôvodnom konaní povinnosť ex offio posúdiť obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, neprijateľné zmluvné podmienky, predčasnú splatnosť úveru, postúpenie pohľadávky a pod. Len samotná skutočnosť, že rozsudku nie je explicitne uvedené odôvodnenie skúmania takýchto náležitostí a zmluvných podmienok automaticky nemôže znamenať, že žalobcom osvedčený skutkový stav nebol podrobený náležitej súdnej kontrole. Nesúhlas žalobcu s rozhodnutím súdu v pôvodnom konaní o zaplatenie sp. zn. 32Csp/34/2018 je bez právneho významu, nakoľko CSP stanovil žalovanému (v tomto konaní žalobcovi) možnosť v konaní sa brániť a namietat všetky ním tvrdené skutočnosti, ktoré sú predmetom žaloby v tomto konaní (sp. zn. 8Csp/156/2024), žalobca však svoje práva v predchádzajúcom nevyužil, a preto po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti plniť už nemôžu byť tieto otázky bez ďalšieho opätovne posudzované v inom konaní pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci (keďže už raz boli predmetom súdneho prieskumu).

12. K neprijateľnosti zmluvných podmienok uviedol, že jediným dôvodom určenia neprijateľných zmluvných podmienok bola skutočnosť, že nebolo preukázané, že by boli individuálne dojednané. Len zo skutočnosti, že zmluvná podmienka, resp. v tomto prípade zmluvné podmienky o zmluvnej pokute, neboli individuálne dojednané, nemá automaticky za následok skutočnosť, že sú tieto zmluvné podmienky neprijateľné. Súd sa nijako bližšie obsahom zmluvných podmienok ako takých nezaoberal, ale len prevzal tvrdenie žalobcu o tom, že neboli individuálne dojednané. Vôbec už ďalej neriešil relevantné námietky žalovaného uvedené už vo vyjadrení k žalobe, kde okrem iného poukazoval aj na primeranosť zmluvnej pokuty, pričom bolo povinnosťou súdu sa aj touto relevantnou námietkou zaoberať. Nie je možné zmluvnú podmienku, ktorá nebola individuálne dojednaná, len z tohto dôvodu považovať za neprijateľnú. Z tohto dôvodu považuje žalovaný rozhodnutie súdu za nepreskúmateľné. Obzvlášť žalovaný poukazuje na zmluvnú podmienku, v ktorej je uvedený súhlas žalobcu so zmluvnou pokutou a úrokom z omeškania, v ktorej ani nie je konkrétne určené, resp. uvedené v akej výške a za akých podmienok by žalobcovi povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vznikla. Napadnuté rozhodnutie

sa tak javí ako zmätočné a nepreskúmateľné, nie ako spravodlivé, čo žalovaný považuje za hrubý zásah do práva na spravodlivý proces a na jeho úkor, ak na základe vykonaných dôkazov došiel súd k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom následne na základe toho aj nesprávne právne argumentoval v odôvodnení svojho rozsudku. Už len z týchto dôvodov vyžaduje napadnuté rozhodnutie okamžitú revíziu zo strany odvolacieho súdu, keďže súd vychádzal pri vytváraní predmetných záverov z nesprávne zisteného skutkového stavu, ako aj z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a konanie zastavil, resp. rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne, aby rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

14. Žalobkyňa navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že pokiaľ ide o námietku žalovaného ohľadom neodstrániteľnej prekážky res iudicata, táto je jednoznačne nedôvodná. O prekážku právoplatne rozhodnutej veci ide vtedy, ak v novom konaní sa má prejednať tá istá vec. O totožnú vec ide vtedy, ak sú totožné nielen subjekty, ale aj predmet sporu. V tomto prípade nepochybne podmienka totožnosti subjektu je daná, ale nepochybne nie je splnená podmienka totožnosti predmetu konania. Ten je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení. V tomto prípade sa však v predchádzajúcom spore prejednával peňažný nárok právneho nástupcu žalovanej (spoločnosti Intrum Slovakia, s.r.o.) na zaplatenie svojej pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere voči žalobcovi, ktorý bol uplatnený na základe celkom iných skutkových tvrdení, ako sú skutkové tvrdenia v žalobe o určenie neprijateľných zmluvných podmienok voči VÚB, a.s.. Tieto rozdielne skutkové tvrdenia oboch uplatnených nárokov sa prejavujú v úplne odlišnom žalobnom petite. Vychádzajúc z obsahu žalovaných zmluvných podmienok v tomto spore je zjavné, že súd v predchádzajúcom spore nemal žiadny dôvod skúmať neprijateľnosť týchto zmluvných podmienok, ktoré nemali žiadny súvis s uplatneným peňažným nárokom žalovaného. Preto rozsudok v predchádzajúcom spore sp. zn. 32Csp/34/2018 netvorí prekážku res iudicata pre tento súdny spor.

15. S poukazom na ustanovenie § 298 ods. 1 CSP je súd povinný aj bez návrhu, t.j. ex offio skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve alebo v inom zmluvnom dokumente súvisiacim so spotrebiteľskou zmluvou. Účinky rozhodnutia v konaní o zaplatenie majú výhradne charakter inter partes. V prípade konania o určenie NZP vzhľadom na spoločenský charakter a zmysel tohto konania, majú účinky rozhodnutia aj s poukazom na § 53a OZ charakter záväznosti pre akéhokoľvek dodávateľa používajúcich predmetnú alebo aj obdobnú zmluvnú podmienku, či už v minulosti, súčasnosti alebo v budúcnosti. Nie je možné akceptovať zovšeobecňujúci záver prezentovaný žalovanou, že ak sa raz koná pred súdom, a to dokonca medzi rozdielnymi stranami konania, ohľadom úverovej zmluvy, potom akékoľvek ďalšie iné konanie automaticky predstavuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Je potrebné starostlivo skúmať najmä podmienku totožnosti nárokov. V prípade rozhodnutia o určovacej žalobe je stále na súdnom posúdení toho, či zakladá prekážku res iudicata alebo nie, rozhodujúci aj právny stav záväzne určený jeho obsahom. Ak teda právny stav vyznie tak, že podľa neho určitá povinnosť na plnenie (zaplatenie dlhu) existuje, je tým daná prekážka res iudicata. Avšak, ak ale na základe žaloby súd má posúdiť existenciu právneho vzťahu (platnosti, resp. neplatnosti) medzi účastníkmi, nejde o rozhodnutie, ktoré by zakladalo prekážku rozsúdenej veci. Účinky rozhodnutia súdu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky nebudú mať vplyv na prípadné plnenie zo zmluvy, preto aj z tohto dôvodu nemožno považovať námietku res iudicata za relevantnú. Určovanie neprijateľnosti zmluvných podmienok je v individuálnych spotrebiteľských sporoch hlavným prostriedkom a cieľom ochrany spotrebiteľov v EÚ. Súd nesmie rezignovať na povinnosť ex offio preskúmať a identifikovať nekalosť obchodných praktík, zmluvných ustanovení a platnosť právneho úkonu z hľadiska rozporu či súlade s právnym poriadkom a dobrými mravmi. Iba takýmto prieskumom je možné naplniť ciele Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorej sa majú štáty postarať o to, aby spotrebiteľa nekalé podmienky nezaväzovali (čl. 6 ods. 1). Povinnosťou vnútroštátneho súdu je vykladať svoje vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu Smernice.

16. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo 16.5.2025 uviedol, že vzhľadom na povinnosť súdu ex offio skúmať zmluvu z hľadiska nekalých obchodných praktík a zmluvných ustanovení, je nepochybne, že sa uvedeným súd zaoberal už v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 32Csp/34/2018, keďže si nepochybne splnil svoju úradnú povinnosť, o čom svedčí skutočnosť, že rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a nebolo napadnuté opravnými prostriedkami. Prekážka

právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania a jej existencia (zistenie) vedie k zastaveniu konania. Zmluva tak už bola predmetom súdnej kontroly Okresného súdu Prešov s tým, že v uvedenom konaní vedenom pod sp.zn. 32Csp/34/2018 konajúci súd nevzhliadol žiadne neprijateľné podmienky. Zároveň prevažná časť vyjadrenia žalobkyne je tvorená len skopírovaním jej predchádzajúceho vyjadrenia k vyjadreniu žalovaného v prvoinštančnom konaní, konkrétne ide o repliku zo dňa 16.12.2024. Vo svojom vyjadrení žalobkyňa opakovane poukazuje prevažne len na rozhodnutia súdov nižších inštancií, ktoré boli prekonané.

17. V následných doplňujúcich vyjadreniach sporové strany zotrvali na svojich predchádzajúcich stanoviskách.

18. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

19. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces a nesprávnym právnym posúdením to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS/78/05).

20. Cieľom spotrebiteľského práva je zvýšená ochrana slabšej strany záväzkového vzťahu, ktorou je nepochybne spotrebiteľ, pričom východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na všetky podmienky, za ktorých dochádza ku vzniku záväzkovo-právneho vzťahu, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa a tiež so zreteľom na to, že dodávateľ má možnosť jednostranne stanoviť zmluvné podmienky, čo aj v reálnom živote uskutočňuje, a to prostredníctvom formulárových zmlúv.

21. Odvolací súd zdôrazňuje, že za neprijateľné zmluvné podmienky je potrebné považovať také zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Jedná sa o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné a hrubo poškodzujúce spotrebiteľa. Od dodávateľa, ktorý je v spotrebiteľských vzťahoch v značne silnejšom postavení ako spotrebiteľ sa vyžaduje, aby k tvorbe zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách pristupoval v súlade s dobrými mravmi.

22. Pokiaľ ide o námietku žalovaného ohľadom neodstrániteľnej prekážky res iudicata s poukazom na rozsudok OS Prešov č.k. 32Csp/34/2018-65 zo dňa 7.11.2018, táto je nedôvodná. O prekážku právoplatne rozhodnutej veci ide vtedy, ak v novom konaní sa má prejednať tá istá vec. O totožnú vec ide vtedy, ak sú totožné nielen subjekty, ale aj predmet sporu. V tomto prípade nepochybne podmienka totožnosti subjektu je daná, ale nepochybne nie je splnená podmienka totožnosti predmetu konania. Ten je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/71/2012 z 27.9.2012). V tomto prípade sa však v predchádzajúcom spore prejednával peňažný nárok právneho nástupcu žalovanej na zaplatenie svojej pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere voči žalobcovi, ktorý bol uplatnený na základe celkom iných skutkových tvrdení, ako sú skutkové tvrdenia v žalobe o určenie neprijateľných zmluvných podmienok. Tieto rozdielne skutkové tvrdenia oboch uplatnených nárokov sa prejavujú v úplne odlišnom žalobnom petite. Vychádzajúc z obsahu žalovaných zmluvných podmienok v tomto spore je zjavné, že súd v predchádzajúcom spore nemal žiadny dôvod skúmať neprijateľnosť týchto zmluvných podmienok, ktoré nemali žiadny súvis s uplatneným peňažným nárokom žalovaného. Súd v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 32Csp/34/2018, v ktorom vydal rozsudok na plnenie, žiadne neprijateľné zmluvné podmienky neskúmal, čo vyplýva zo samotnej výrokovkej časti a odôvodnenia, tieto neposudzoval a neboli ani predmetom konania. Preto rozsudok v predchádzajúcom spore sp. zn. 32Csp/34/2018 netvorí prekážku res iudicata pre tento súdny spor.

23. Neprijateľnosť zmluvnej pokuty spočíva v tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa. Zmluvná pokuta bola zakomponovaná do zmluvných dojednaní na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovaného, v ktorom sa nič nevyplňalo, t.j. žalobkyňa ju nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Zmluvná pokuta je navyše obsiahnutá v splete textu medzi viacerými ustanoveniami, ktoré sú navyše písané malým písmom a žalovanému ako veriteľovi umožňuje sankcionovať omeškanie spotrebiteľa zmluvnou pokutou v rozsahu súčtu všetkých sankcií za omeškanie, medzi ktoré patrí okrem iných aj úrok z omeškania. Nárok na úrok z omeškania však žalovanému ako nástupcovi veriteľa v spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu vzniká priamo zo zákona (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). To znamená, že žalovaný, by v prípade platnosti tejto zmluvnej podmienky bol od spotrebiteľa oprávnený požadovať v súhrne sankcie za omeškanie vo výške presahujúcej limit stanovený nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., keďže popri úroku z omeškania by bol oprávnený požadovať aj zmluvnú pokutu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 18CoCsp/47/2020-113 z 22.06.2021, kde v odseku 23. odôvodnenia odvolací súd konštatuje: „K odvolacej námietke žalobcu o neprimeranosti zmluvného dojednania v bode 5, časti II. Ostatné ustanovenia zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 30.1.2015 upravujúceho zmluvnú pokutu za každý prípad omeškania vo výške 25,- eur so splátkou úveru, a to najviac do výšky určenej podľa právnych predpisov odvolací súd uvádza, že nepostačuje konštatovať dôvody tak, ako ich súd prvej inštancie uvádza v bode 13, ale je potrebné posúdiť aj tú skutočnosť, či takáto zmluvná podmienka nespôsobuje nevyváženosť zmluvných strán. Skutočnosť, či táto zmluvná podmienka nespôsobuje nevyváženosť zmluvných strán, je potrebné posudzovať aj v kontexte, či dlžník nie je povinný platiť veriteľovi dvakrát, pričom súhrn takýchto sankcií pre spotrebiteľa nemožno vyhodnotiť ako neprimeraný v prvom rade a až v druhom rade, či tieto sankcie zároveň neprekračujú obmedzenie samotnej výšky sankcie tak, ako s ňou počíta ust. § 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., keď tieto súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úroku z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Javí sa, že zmluvná pokuta je len jednostranná a týmto ustanovením sa sledujú len záujmy veriteľa na včasné plnenie dlžnej sumy zo strany dlžníka. Zmluvná pokuta bola dohodnutá len pre prípad omeškania dlžníka, nie však aj omeškania v plnení povinnosti veriteľa z čoho vyplýva, že porušenie povinnosti dlžníka je sankcionované viac ako porušenie zmluvných povinností veriteľa. Za takéto porušenie zmluvného dojednania môže veriteľ žiadať zákonné úroky z omeškania, v dôsledku čoho je zmluvná pokuta ďalšou (duplicitnou) sankciou za omeškanie“ Z predmetného zmluvného dojednania vyplýva, že dlžník, ktorý je v omeškaní so splátkami úveru je povinný okrem úroku z omeškania zaplatiť zmluvnú pokutu vrátane nákladov za vymáhanie omeškaných splátok prostredníctvom tretej osoby vo výške skutočne vynaložených nákladov maximálne do sumy 14 % z vymoženej pohľadávky spolu s DPH. Vzhľadom na vyššie uvedené preto aj odvolací súd dospel k jednoznačnému záveru o neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky pre neprimeranosť jej výšky s poukazom na ďalšie sankcie, ktoré je veriteľ oprávnený od spotrebiteľa požadovať v prípade omeškania sa so splácaním úveru s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

24. Čo sa týka prehlásenia klienta o oboznámení s VOP, táto zmluvná podmienka je v priamom rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý je materiálnym korektívom, kogentným imperatívom a operatívom dobrých mravov nepripúšťajúcim dohodnúť so spotrebiteľom menej výhodné zmluvné postavenia ako mu garantuje Občiansky zákonník a Zákon o ochrane spotrebiteľa. V danom prípade sa však jedná o opakujúcu sa neprijateľnú zmluvnú podmienku a klamlivú obchodnú prax, ktorá je zakázaná. Je neprijateľné, aby bolo na spotrebiteľa štandardnou zmluvnou podmienkou prenášané dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a splnenia si zákonných povinností veriteľa. Priemerný spotrebiteľ ani nemusí byť znalý povinností, ktoré veriteľovi ukladá zákon. Ide jednoznačne o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá má za následok, že na spotrebiteľa je de facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami, čo má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciónnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov. Spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom, t.j. existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že zmluvná podmienka spotrebiteľa ovplyvní pri uplatňovaní jeho práv, resp. u spotrebiteľa vyvolá dojem nemožnosti dovolávať sa súdnej ochrany vychádzajúc z domnienky, že si zmluvné podmienky prečítal, porozumel im a prehlásil, že bol s nimi oboznámený a vyslovil s nimi súhlas. Zmluvná podmienka je z uvedených dôvodov neprijateľná podľa generálnej klauzuly § 53 ods. 1 OZ, ako aj z dôvodu uvedeného v § 53 ods. 4 písm. l) OZ t.j. za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluvy sa považujú najmä ustanovenia, ktoré obmedzujú prístup k

dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana.

25. Zmluvná podmienka v Zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXX zo dňa 7.8.2013 v časti VIII. Zmluvné podmienky, bod 19. Všeobecné ustanovenia, odsek 19.3 v znení: „Klient podpísaním Zmluvy súhlasí s tým, že komunikácia medzi ním a Spoločnosťou prostredníctvom elektronických médií bude Spoločnosťou zaznamenávaná a môže byť použitá ako dôkaz v prípade reklamácie alebo sporu“ je nevyvážená a v rozpore s požiadavkou dobrej viery zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Predmetná zmluvná podmienka umožňuje nepredvídateľné konanie dodávateľa spojené s neistým postavením spotrebiteľa v danom zmluvnom vzťahu. Je zjavne neprímerané, ak dodávateľ spotrebiteľovi predloží na podpis predformulovanú zmluvnú podmienku, podľa ktorej má spotrebiteľ udeliť súhlas so zaznamenávaním elektronickej komunikácie a k jej použitiu ako dôkazu proti spotrebiteľovi v prípade sporu. Ukladanie takýchto povinností spotrebiteľovi, resp. práv dodávateľa nemá oporu v žiadnom zákone. Spotrebiteľ nemá vôbec na výber, či s touto zmluvnou podmienkou súhlasí alebo nesúhlasí, resp. iba čiastočne nesúhlasí. Nemá ju možnosť žiadnym spôsobom modifikovať. Ide preto o jednoznačný zásah do súkromia a práv spotrebiteľa, ak ešte ani nie je limitovaná časovo, teda je časovo neobmedzená. Táto zmluvná podmienka je dokonca formulovaná tak všeobecne, že môže ísť o akékoľvek formu elektronickej komunikácie bez ohľadu, či spotrebiteľ ešte je klientom alebo ním už nie je. Takáto neobmedzená zmluvná podmienka je neprímeraná a zasahuje do osobných práv klienta. Tým, že dodávateľ si vyhradil právo na zaznamenávanie komunikácie so spotrebiteľom a k jeho použitiu v spore, pričom spotrebiteľovi takéto právo zo Zmluvy vôbec nevyplýva, ide o hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Toto ustanovenie zvyhodňuje iba dodávateľa v prístupe k dôkazom a uneseniu dôkazného bremena v prípade sporu so spotrebiteľom, čo zakladá neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Vzhľadom na znenie a obsah napadnutej zmluvnej podmienky nemožno očakávať, že rozumný spotrebiteľ by s takouto zmluvnou podmienkou súhlasil, pretože sa jedná iba o jednostranné zvyhodnenie dodávateľa, ktorý tieto nahrávky môže „zneužiť“ v prípadnom spore proti spotrebiteľovi. Z napadnutej zmluvnej podmienky nevyplývajú žiadne „výhody“ alebo „protiplnenia“ pre spotrebiteľa, preto nemožno dospieť k záveru, že možno rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou po individuálnom dojednaní. Oprávnenie iba dodávateľa použiť tieto záznamy ako dôkaz voči spotrebiteľovi v spore, a naopak absenciou oprávnenia spotrebiteľa nakladať s nimi a predložiť ich ako dôkaz, vzhľadom na následky vyplývajúce z týchto konaní, predstavuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP podľa procesného výsledku konania. V odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa, preto jej súd priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).